

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจ ในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 4 *

STRATEGIC LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AFFECTING TEACHER'S INSPIRATION FOR JOB PERFORMANCE UNDER THE NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

ยุวดี ภาคอารีย์¹, เบญจพร ชนะกุล² และ อโนทัย ประสาน³

Yuwadee Parkaree¹, Benchaporn Chanakul² and Anotai Prasan³

¹⁻³หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

¹⁻³Master of Education Program in Educational Administration Nakhon Si Thammarat Rajabhat University,
Thailand

Corresponding Author's Email: yuwadee2362@gmail.com

วันที่รับบทความ : 23 เมษายน 2568; วันแก้ไขบทความ 25 เมษายน 2568; วันตอบรับบทความ : 27 เมษายน 2568

Received 23 April 2025; Revised 25 April 2025; Accepted 27 April 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร 2) แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู และ 4) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

Citation:

* ยุวดี ภาคอารีย์, เบญจพร ชนะกุล และ อโนทัย ประสาน. (2568). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนสังคม, 3(2), 990-1007.

Yuwadee Parkaree, Benchaporn Chanakul and Anotai Prasan. (2025). Strategic Leadership Of Administrators Affecting Teacher's Inspiration For Job Performance Under The Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4. Journal of Interdisciplinary Social Development, 3(2), 990-1007.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 26 คน และครูผู้สอน จำนวน 276 คน รวมทั้งสิ้น 302 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์การเชิงกลยุทธ์ รองลงมาคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์

2. แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะการมองในแง่ดี รองลงมาคือ คุณลักษณะการมีความกระตือรือร้น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ คุณลักษณะการมีวิสัยทัศน์

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู พบว่า ผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดทิศทางขององค์กรที่ชัดเจน ตั้งเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ติดตามผลอย่างต่อเนื่องตามตัวชี้วัดที่ชัดเจน ประเมินเพื่อการพัฒนาโดยการให้ผลสะท้อนย้อนกลับเชิงบวก และให้รางวัลหรือแรงจูงใจแก่ครูที่มีผลการปฏิบัติงานดี สร้างวัฒนธรรมองค์การ สร้างบรรยากาศที่เน้นความร่วมมือ เมื่อครูรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรและได้รับการสนับสนุนครูจะมีแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงาน และมีแรงบันดาลใจในการมุ่งมั่นพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the strategic leadership of school administrators, 2) teachers' work motivation, 3) the impact of administrators' strategic leadership on teachers' work motivation, and 4) approaches for developing strategic leadership in administrators to enhance teachers' work motivation. The study was conducted in schools under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4. The sample consisted of 26 school administrators and 276 teachers, totaling 302 participants. The research instruments included a five-point Likert scale questionnaire and a structured interview. Data analysis involved frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient, multiple regression analysis, and content analysis.

The research findings revealed that:

1. The overall level of strategic leadership among school administrators was at the highest level. Among the different aspects, the highest mean score was for strategic organizational direction, followed by organizational culture development, while the lowest mean score was for strategy control and evaluation.

2. Teacher's Inspiration for Job Performance was also at the highest level overall. Among the different aspects, the highest mean score was for optimism, followed by enthusiasm, while the lowest mean score was for vision.

3. The strategic leadership aspects of organizational culture development and strategy implementation had a statistically significant effect on teacher's Inspiration for Job Performance at the .01 level.

4. The proposed strategies for enhancing administrators' strategic leadership to improve teacher's Inspiration for Job Performance include setting a clear organizational direction, establishing concrete goals, involving teachers in the implementation process, continuously monitoring progress using clear indicators, conducting developmental evaluations with positive feedback, and providing rewards or incentives for high-performing teachers. Additionally, fostering a collaborative organizational culture where teachers feel a sense of belonging and support will enhance their motivation to work and their commitment to self-improvement, ultimately contributing to higher educational quality.

Keywords: Strategic Leadership, Teacher's Inspiration for Job Performance, School administrators

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี การแข่งขันสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและเศรษฐกิจจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเตรียมพร้อมในการรับมือกับความผันผวน ความไม่แน่นอน ความซับซ้อน ความคลุมเครือ ในการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก ซึ่งการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างคนให้เป็นคนที่มีคุณภาพ มีความรู้ ทักษะและสมรรถนะที่พร้อมจะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของโลก จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ที่มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้นำไปเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมประเทศของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัตเพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักรัฐประเทศที่รายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2560)

ผู้นำเชิงกลยุทธ์ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของภาวะผู้นำในปัจจุบันเป็นการสะท้อนการบริหารจัดการสถานศึกษา DuBrin (1998: 335) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นภาวะผู้นำโดยกำหนดทิศทางและกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้แก่องค์กรในการเริ่มสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เพื่อให้องค์กรอยู่รอดและมีความก้าวหน้า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหาร คล้ายคลึงกับภาวะผู้นำมุ่งเน้นเป้าหมายซึ่งมุ่งใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยรางวัล อันเกิดจากการบรรลุผลสำเร็จในงานและผู้นำเชิงปฏิรูปซึ่งเน้นการนำเพื่อการเปลี่ยนแปลงมากกว่าความคงที่ เนตรพัฒนา ยาวีราช (2552: 43) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ว่าเป็นรูปแบบของผู้นำชนิดหนึ่งที่นำความก้าวหน้ามาสู่องค์กร ผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จ ล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์สามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน

แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครูมีส่วนทำให้การศึกษาของไทยพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ การใช้กลยุทธ์เพื่อกระตุ้นการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการนั้นผู้บริหารองค์กรจะต้องนำกลยุทธ์ที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความพอใจ สมรรถใจที่จะทำ พร้อมการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555: 8) แรงบันดาลใจจึงเป็นกุญแจที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในหลาย ๆ ด้านของชีวิต แรงบันดาลใจอาจจะหลอหลอมมาจากรูปแบบของจินตนาการ ความประทับใจจากจิตใต้สำนึกประสบการณ์หรืออื่น ๆ (ณัฐสุภา เจริญยิ่งวัฒนา, 2555)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อนำข้อมูลไปใช้ส่งเสริมให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาการจัดการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา ซึ่งผู้บริหารมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาการศึกษาและเป็นแรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของชาติ รวมถึงพัฒนาการศึกษาไทยให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป อีกทั้งเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อการดำเนินงานส่งเสริมประสิทธิผลของผู้บริหารต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร
2. เพื่อศึกษาแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู

3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ซึ่งจะประกอบด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ รายละเอียดดังนี้

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร จำนวน 123 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,313 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,436 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ปีการศึกษา 2567

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร จำนวน 26 คน และครูผู้สอน จำนวน 276 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 302 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ปีการศึกษา 2567 ได้มาโดยการใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิและทำการสุ่มอย่างง่ายในแต่ละกลุ่ม

ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 2 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีคุณสมบัติดังนี้ 1) ผู้บริหาร เป็นผู้บริหารขนาดใหญ่ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีรางวัลทางการบริหารสถานศึกษา 2) ครูผู้สอน วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีรางวัลวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศทางการจัดการเรียนรู้หรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ โดยแบ่ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดทิศทางขององค์กรเชิงกลยุทธ์ 2) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 3) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และ 4) การสร้างวัฒนธรรมองค์การ เป็นลักษณะแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณา 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู โดยแบ่งออกเป็น 4 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความน่าไว้วางใจ 3) การมองในแง่ดี และ 4) การมีความกระตือรือร้น เป็นลักษณะแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) มีเกณฑ์การพิจารณา 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

2. แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง วิทยฐานะ สถานศึกษาที่สังกัด ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และรางวัลที่ได้รับ

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างแบบสอบถาม ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หลักฐาน ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร และแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา ความถูกต้อง ความชัดเจนของข้อคำถาม นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผลที่ได้คือมีค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์ ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หลักฐาน ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ประเด็นคำถามครอบคลุมเนื้อหาและตัวแปรในงานวิจัยที่ต้องการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร และวิเคราะห์ระดับแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
4. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise Method
5. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู โดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหาเชิงประเด็นและนำเสนอในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร รายละเอียดตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. การกำหนดทิศทางขององค์การเชิงกลยุทธ์	4.67	0.46	มากที่สุด
2. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.57	0.49	มากที่สุด
3. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์	4.55	0.48	มากที่สุด
4. การสร้างวัฒนธรรมองค์การ	4.63	0.47	มากที่สุด
รวม	4.61	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีผลอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์การเชิงกลยุทธ์ และรองลงมา คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์

2. ผลการวิเคราะห์แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู รายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลของแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู

แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. การมีวิสัยทัศน์	4.51	0.48	มากที่สุด
2. การมีความน่าไว้วางใจ	4.56	0.48	มากที่สุด
3. การมองในแง่ดี	4.63	0.47	มากที่สุด
4. การมีความกระตือรือร้น	4.59	0.48	มากที่สุด
รวม	4.57	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า ทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมากที่สุด โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การมองในแง่ดี รองลงมา การมีความกระตือรือร้น และการมีความน่าไว้วางใจ ซึ่งคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการถดถอยพหุคูณ รายละเอียดตารางที่ 3 และ 4

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเพียร์สันของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (X)	แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู (Y)				
	การมีวิสัยทัศน์ (Y ₁)	การมีความ เข้าใจ (Y ₂)	การมองในแง่ดี (Y ₃)	การมีความ กระตือรือร้น (Y ₄)	รวม (Y)
การกำหนดทิศทางขององค์การ เชิงกลยุทธ์ (X ₁)	.338**	.306**	.261**	.266**	.350**
การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X ₂)	.176**	.408**	.425**	.558**	.506**
การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X ₃)	.362**	.279**	.523**	.360**	.465**
การสร้างวัฒนธรรมองค์การ (X ₄)	.191**	.655**	.839**	.688**	.753**
เฉลี่ยรวม (X)	.328**	.532**	.666**	.603**	.666**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .666^{**}$) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับสูง 1 ด้าน และระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับสูง ได้แก่ ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ ($r = .753^{**}$) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($r = .506^{**}$) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ($r = .465^{**}$) และด้านการกำหนดทิศทางขององค์การเชิงกลยุทธ์ ($r = .350^{**}$)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู

ตัวแปร	b	Std.Error	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	.1560	.151		10.347	.000.
ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ (X ₄)	.452	.027	.656	16.778	.000.
ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X ₂)	.201	.032	.242	6.192	.000.
R = .785	R ² = .617		F = 240.501		
SE _{est} = .1301096	R ² _{adj} = .614		a = 1.560		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน คือ การสร้างวัฒนธรรมองค์การ (X_4) และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_2)

สมการพยากรณ์แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.560 + .452(X_4) + .201(X_2)$$

สมการพยากรณ์แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .656(X_4) + .242(X_2)$$

สามารถพยากรณ์ผลแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู ได้ร้อยละ 61.7

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู จากการสัมภาษณ์ ได้แก่

แนวทางการพัฒนาด้านการกำหนดทิศทางขององค์การเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดทิศทางขององค์กรที่ชัดเจนและการให้ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยกระตุ้นแรงบันดาลใจในการทำงานของครู การสื่อสารที่ต่อเนื่องและการตั้งเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมช่วยให้ครูมีความมั่นใจในทิศทางของโรงเรียนและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับองค์กร

แนวทางการพัฒนาด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยการสนับสนุนจากผู้บริหาร การติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และการให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สิ่งเหล่านี้ช่วยให้ครูสามารถนำกลยุทธ์ไปใช้ได้จริงและเกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน

แนวทางการพัฒนาด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ให้มีประสิทธิภาพต้องเป็นไปในลักษณะของการพัฒนา เน้นการให้การสะท้อนผลย้อนกลับที่สร้างสรรค์ มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมิน นอกจากนี้ การให้รางวัลหรือการยกย่องเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกระตุ้นแรงบันดาลใจของครูให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนาด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ วัฒนธรรมองค์กรที่ดีต้องเน้นความร่วมมือ การสนับสนุนซึ่งกันและกัน และการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนางานของตนเอง ผู้นำต้องเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้ร่วมกัน เมื่อครูรู้สึกว่าองค์กรสนับสนุนพวกเขา พวกเขาจะมีแรงบันดาลใจในการทำงานมากขึ้น และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดทิศทางขององค์การเชิงกลยุทธ์ รองลงมาคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์การเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางของสถานศึกษา สามารถบริหารงานโดยใช้ฐานข้อมูลใช้เทคโนโลยีและบูรณาการเทคนิควิธีต่าง ๆ มากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการแล้วนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาวิเคราะห์ข้อบกพร่องเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและพัฒนาที่มุ่งสู่อนาคต มีความคิดในเชิงรุกและสร้างแรงบันดาลใจให้เพื่อนร่วมงานเกิดความคิดริเริ่มการทำงานและการแก้ปัญหา มีทักษะและไหวพริบในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์สามารถสร้างและเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์เดิมและใหม่เข้าด้วยกันได้ มีความรอบรู้ในสถานการณ์สามารถวิเคราะห์และนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาหน่วยงานได้ และผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนแนวทางและการสร้างวัฒนธรรมองค์การในการดูแลรักษาทรัพยากรเพื่อสร้างวัฒนธรรมในการใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์สูงสุดจนเป็นรูปธรรมในการปฏิบัติงานขององค์การ ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานที่ดีระหว่างสถานศึกษาชุมชน และองค์การต่าง ๆ โดยมีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และยึดถือปฏิบัติกันมาจนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในองค์กรนั้น ๆ เพื่อเป็นตัวผลักดันและขับเคลื่อนให้องค์การก้าวไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำพาองค์การไปสู่เป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัย ทศพล งามวุฒิชัย (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ รองลงมา ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์การ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ตามลำดับ

2. แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การมองในแง่ดี รองลงมาคือ การมีความกระตือรือร้น ทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก การที่ครูมีความมั่นใจในตนเอง คือ มีศรัทธาในตนเอง

เชื่อมั่น เชื่อถือในคุณค่า ความสามารถ รูปลักษณ์ บุคลิกลักษณะ ตลอดจนความรู้และหัวใจจิต หัวใจของตนเอง ทำให้ไม่มีความประหม่า มีความกล้า ความแน่ใจ มีความคิดเป็นของตัวเอง กล้าคิดกล้าทำ มีความคิดทางบวกว่าตนเองสามารถทำได้และทำสำเร็จ และมีความปรารถนาที่จะเรียนรู้สิ่งดังกล่าวอยู่เสมอ ครูมีการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง คือ มีแรงขับในตัวเองซึ่งเป็นแรงขับในเชิงบวก โดยมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความพยายาม สร้างความท้าทายในงานที่ทำเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ขององค์กร ครูมีการมองในเชิงบวก คือ มีแนวคิดที่ช่วยให้เรามีความสุขเข้าใจคนอื่นได้รอบด้านยิ่งขึ้นและไม่รู้สึกอคติ เป็นการมองส่วนดีของผู้อื่นอย่างมีหลักการและรอบคอบ เน้นย้ำที่โอกาสแทนที่จะใส่ใจอุปสรรค อธิบายเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้กับตนเองในทางที่เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถต่อยอดความคิดได้ในอนาคตของบุคคลนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูมีความรักในสิ่งที่ทำ คือ การแสดงอารมณ์ในทางบวก เกิดความสนุกสนาน แสดงพฤติกรรมให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความคิดสร้างสรรค์ การตัดสินใจที่ดี สัมพันธภาพระหว่างบุคคล เกิดความรักในงาน มีความรื่นรมย์ในงาน เป็นความรู้สึกของบุคคลที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำงานโดยเกิดความรู้สึก สนุกกับงาน และไม่มีความรู้สึกรัดอกกังวลใด ๆ ในการทำงาน มีความพึงพอใจในงานและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความตื่นตัวทำงานได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว กระฉับกระเฉง มีชีวิตชีวาในการทำงาน ครูมีความอยากรู้อยากเห็น คือ มีพฤติกรรมที่มีแนวโน้มที่จะเรียนรู้มักอยู่ในโลกแห่งการเรียนรู้ ค้นหาข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เป็นแหล่งที่มาของแรงบันดาลใจ ทำให้เกิดแรงผลักดันที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีความพยายามมุ่งมั่นเพื่อก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง ครูมีพลังพัฒนาศักยภาพตนเองคือครูมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเปลี่ยนแปลงตัวเองให้เหมาะสม มีความมุ่งมั่นในการที่จะทำงานให้ดีที่สุดเพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งที่สังคมคาดหวัง มีการตั้งเป้าหมายที่ท้าทายและนำเอาความสามารถที่ซ่อนเร้นภายในร่างกายมาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัย อรพรรณ อาษาชาญ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และทำนายได้ร้อยละ 9.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กร และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครูสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณลักษณะที่บ่งชี้ว่าครูมีแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานจะต้องอาศัยปัจจัยในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น

ส่วนส่งเสริมให้ครูมีแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานของครูมีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัย Rezzan and Servet (2021) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับระดับความผูกพันต่อองค์กรของครู พบว่าความผูกพันต่อองค์กรของครูอยู่ในระดับปานกลางและระดับต่ำ ในมิตย่อยคุณลักษณะความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารและความผูกพันต่อองค์กรของครู มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางและสอดคล้องกับงานวิจัย วริษา ฮวดศรี (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ตัวพยากรณ์ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 61.80

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู อภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดทิศทางขององค์กรที่ชัดเจนและการให้ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยกระตุ้นแรงบันดาลใจในการทำงานของครู การสื่อสารที่ต่อเนื่องและการตั้งเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมช่วยให้ครูมีความมั่นใจในทิศทางของโรงเรียนและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัย วุฒิชัย พวงพิลา (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 แนวทางในการพัฒนามี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและด้านการติดตามและประเมินผลกลยุทธ์

ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยการสนับสนุนจากผู้บริหาร การติดตามผลอย่างต่อเนื่องและการให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สิ่งเหล่านี้ช่วยให้ครูสามารถนำกลยุทธ์ไปใช้ได้จริงและเกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน สอดคล้องกับ ภิมากร บุนนิก (2563) ได้ศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

โดยกระตุ้นจิตใจให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา รวมทั้งมุ่งเน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ให้มีประสิทธิภาพต้องเป็นไปในลักษณะของการพัฒนา เน้นการให้การสะท้อนผลย้อนกลับที่สร้างสรรค์ มีตัวชี้วัดที่ชัดเจนและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมิน นอกจากนี้ การให้รางวัลหรือการยกย่องเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกระตุ้นแรงบันดาลใจของครูให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัย วิรัตน์รัตน์ เสือจ้อย (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการประเมินผลของกลยุทธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ วัฒนธรรมองค์กรที่ดีต้องเน้นความร่วมมือ การสนับสนุนซึ่งกันและกัน และการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนางานของตนเอง ผู้นำต้องเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้ร่วมกัน เมื่อครูรู้สึกว่าองค์กรสนับสนุนพวกเขา พวกเขาจะมีแรงบันดาลใจในการทำงานมากขึ้นและสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัย ทศพล งามวุฒิชัย (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์การเชิงกลยุทธ์ รองลงมาคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ส่วนผลการวิเคราะห์แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะการมองในแง่ดี รองลงมาคือ คุณลักษณะการมีความกระตือรือร้นและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ คุณลักษณะการมีวิสัยทัศน์ ในส่วนประเด็นการ

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ในทิศทางบวก และพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กร และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถรวมทำนายได้ร้อยละ 61.7 อีกทั้งพบว่าแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์นั้น ผู้บริหารควรกำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษาที่ชัดเจน สนับสนุนครูในการปฏิบัติงาน ประเมินเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลให้ครูมีแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญต่อการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการผู้บริหารสถานศึกษาที่เน้นกลไกและเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่สะท้อนผลการดำเนินงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเหมาะสมตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด

2. ครูผู้สอนมีแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานด้านคุณลักษณะการมีวิสัยทัศน์ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณลักษณะของครูผู้สอนให้มีวิสัยทัศน์ โดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูมีความกล้า เป็นบุคคลที่กล้าเปิดโอกาสให้กับตนเองได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และก่อให้เกิดทักษะใหม่ในการทำงาน กล้าที่จะลองเผชิญกับสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้น มีความเชื่อมั่นที่จะท้าทายทำในสิ่งใหม่ ๆ และกล้าตัดสินใจเพื่อที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ครูมีจินตนาการ มีความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นตัวช่วยสำคัญในการนำความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จ และให้ครูยอมรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นกระบวนการตัดสินใจที่เกิดทางจิตใจที่จะ

รับเอานวัตกรรมใหม่ที่เกิดขึ้น นำไปใช้โดยผ่านการไตร่ตรอง ทดลองทำ และนำไปปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองและพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ควรมีการนำ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงาน ของครูมากำหนดเป็นกลยุทธ์ และแผนการพัฒนาโรงเรียนที่มีปัญหาการบริหารงาน โดยการ พัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้ผลจากการวิจัยเป็นสารสนเทศในการ ส่งเสริม พัฒนางานการบริหารสถานศึกษาในสังกัด จัดทำหลักสูตรอบรมสัมมนาเกี่ยวกับภาวะ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำความรู้ไปปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งถัดไป

1. วิจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
2. วิจัยรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
3. วิจัยภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). รายงานผลการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ภูมิกร บุนกึ. (2563). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐสุภา เจริญยิ่งวัฒนา. (2555). การค้นหาและถ่ายทอดแรงบันดาลใจในงานออกแบบแฟชั่น. วารสารสถาบันนวัตกรรมและศิลปสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ทศพล งามวุฒิชัย. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2552). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ลกรุ๊ป.
- วริษา ฮวดศรี. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- วิรัตน์รัตน์ เสือจอย. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรีอ่างทอง. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วุฒิชัย พวงพิลา. (2566). การศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อรพรรณ อาษาชาญ. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- DuBrin, J. A. (1998). Leadership: Research findings, practice, and skills. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Rezzan, S. (2021, December). Relationship between school principals' strategic leadership characteristics and school teachers' organizational commitment levels. Eurasian Journal of Educational Research, 91, 105–126.